

Financiering van professionele kunst en cultuur integraal gezien II

Een brede ondersteuning van de professionele kunstsector in Brabant is ingezet

Eind vorig jaar schreef de Adviescommissie Kunsten van de provincie Noord-Brabant, in het kader van paragraaf 1 en 2 van de Subsidieregeling Hedendaagse Cultuur Noord-Brabant, haar advies over de provinciale basisinfrastructuur voor de kunsten. Een advies waarin ambivalentie werd geduid.

Ambivalentie op het niveau van het proces, over de rol van de Adviescommissie; die voor een deel van haar advisering meer afhankelijk werd van landelijke beoordelingen, maar tegelijkertijd positie krijgt om de komende jaren intensiever in gesprek te gaan met de sector.

En ambivalentie op het niveau van de inhoud, over de samenstelling van de basisinfrastructuur; die enerzijds veel breder en sterker is geworden door de toetreding van de visuele kunsten, maar tegelijkertijd op onderdelen verzwakte en waarbij enkele gewaardeerde instellingen toch buiten de boot vielen.

Dat maakte het belang van paragraaf 3 groot. De afgelopen weken heeft de Adviescommissie Kunsten in dat kader 22 aanvragen beoordeeld, waarin in totaal voor €1.523.355 werd aangevraagd. Het overleg in de commissie over een beoordeling op de in de regeling benoemde verdeelcriteria, heeft tot een rangschikking geleid, die u hierbij treft. De Adviescommissie adviseert Gedeputeerde Staten bij de subsidietoekenningen deze rangschikking te volgen.

De Adviescommissie is tevreden met het advies wat voorligt. De subsidieaanvragen van startende cultuurmakers in paragraaf 3 van de Subsidieregeling hedendaagse cultuur zijn door ons ervaren als een zeer zinvolle aanvulling op de subsidies die in paragraaf 1 en 2 zijn toegekend. Met de tweejarige subsidies van paragraaf 3 wordt de culturele infrastructuur rijker, veelzijdiger en toekomstbestendiger.

De rangschikking

Paragraaf 3 is specifiek bestemd voor beginnende, jonge initiatieven en is gericht op een investering in de toekomst. De scores in deze paragraaf zijn dan ook niet direct vergelijkbaar met die in paragraaf 1 en 2. Er zijn instellingen die nog weinig bekend zijn, maar hele goede plannen presenteren. Anderzijds hangt bij de beoordeling een lage score veelal samen met dat er eerder sprake is van voortzetting van het gekende of dat de taken en doelen die zijn gesteld al door instellingen in paragraaf 1 en 2 adequater worden uitgevoerd en/of nagestreefd. In andere gevallen heeft een aanvrager simpelweg nog te weinig vlieghoogte om de beschreven ambities realistisch te doen overkomen.

De Adviescommissie is er zich van bewust dat dat enigszins een oneigenlijk argument is, omdat het hier om beginnende initiatieven gaat. Dergelijke instellingen zouden in feite de mogelijkheid moeten hebben om met projectfinanciering de nodige status te verwerven. De provincie biedt hiervoor echter geen ruimte op projectniveau, wel kan via de Impulsgelden financiële ruimte worden gevraagd voor de beoogde ontwikkeling. De Adviescommissie pleit voor een stimulerend beleid op dit soort ontwikkeling van onderaf.

Zoals ook bij paragraaf 1 en 2 het geval was, is het wrang dat een aantal positief beoordeelde aanvragen, die naar het oordeel van de adviescommissie zeker ondersteuning verdienen, door het subsidieplafond niet voor financiering in aanmerking komen. De commissie betreurt dat. Hoewel de Provincie zich duidelijk uitsprekt over het belang van kunst en dat voor de beleidsperiode 2017-2020 ook bekrachtigt met meer middelen, blijft het gezien de provinciale ambities te bezien of het beschikbaar gestelde budget wel toereikend is. In de ogen van de Adviescommissie is er meer nodig om de kunst- en cultuursector volledig recht te doen en te positioneren.

De disciplines bezien

In het advies bij paragraaf 1 en 2 gaf de Adviescommissie aan in enkele disciplines knelpunten te zien. Dans, AV, de middelgrote instellingen voor visuele kunsten en muziek, werden toen expliciet genoemd.

Op het gebied van de dans en AV zitten er in paragraaf 3 belangrijke aanvullingen die bijdragen aan een evenwichtiger totaalbeeld van de betreffende sectoren in de provincie. Ook in de discipline Visuele Cultuur worden enkele instellingen nu alsnog gefinancierd waar ze eerder niet in aanmerking kwamen voor subsidie, wat mede samenhang met het nieuwe en jonge karakter van de aanvragers. De commissie verwacht dat met de nu toegekende provinciale steun deze instellingen kunnen professionaliseren.

De Adviescommissie constateert dat de provinciale infrastructuur in de muzieksector nog steeds achterblijft bij de andere disciplines. Dat ligt voor een deel aan de kwaliteit van de aanvragen. Maar de muzieksector heeft vooral te lijden van een onderwaardering door de landelijke fondsen, waardoor er verschraling binnen paragraaf 1 en 2 is opgetreden. Dat geldt ook voor muziekfestivals die zo belangrijk zijn als podium voor jong talent. De Adviescommissie spreekt de hoop uit dat via de talenthubs de muzieksector juist op dat gebied de komende jaren toch kan worden versterkt.

Tot slot

Opvallend is dat culturele diversiteit in de provincie niet of nauwelijks aandacht krijgt bij de aanvragers. Gezien de demografische samenstelling van de provincie is dat opmerkelijk te noemen. De Adviescommissie raadt aan hier in deze beleidsperiode concreet aandacht te besteden en initiatieven op dit vlak via Impulsgelden en de talenthubs een kans te geven zich nadrukkelijk te manifesteren.

Daarnaast wil de Adviescommissie de kunst- en cultuursector er in de breedte op wijzen dat er nog aanvullende financieringen mogelijk zijn via de Impulsgelden, Brabant C en de talenthubs.

Net als in ons vorige advies merken wij tot slot op dat de gemeentes, naast de provincie, een grote verantwoordelijkheid hebben. Juist voor jonge initiatieven zoals in deze derde paragraaf aan bod zijn gekomen. Cultuureducatie (binnen- en buitenschools), amateurkunst, plaatselijke podia, presentatie-instellingen, broedplaatsen en projecten zijn van levensbelang voor een rijke professionele kunstensector.

Namens de Adviescommissie Kunsten,

De heer Alex de Vries
Voorzitter Adviescommissie Kunsten Noord-Brabant